

Aftale om *En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂* – et overblik

Aftalen om *En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂* – anden del af en samlet CCS-strategi indeholder følgende 13 initiativer.

1. Første udmøntning af pulje til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ fra klimaaftale for energi og industri

Støttepuljen til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ opdeles i to faser. Første fase sigter mod at realisere CO₂-reduktioner på 0,4 mio. ton årligt fra 2025. I første udmøntning af puljen frem mod 2025 vil det være lagring af CO₂, der kan bidrage med de forudsatte nationale reduktioner på 0,4 mio. tons CO₂. Midlerne vil derfor i første fase udmøntes til fangstoperatører, der efterfølgende køber sig til transport og lagring.

2. Anden udmøntning af pulje til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ fra klimaaftale for energi og industri

I anden udmøntning af puljen forventes erfaringer fra første udmøntning og udviklingen i markedet at kunne bidrage til, at reduktionerne frem mod 2030 realiseres mest hensigtsmæssigt. Parterne vil på baggrund af et oplæg fra regeringen blive inddraget i forbindelse med anden fase af udmøntningen i første halvdel af 2023, hvor det vil indgå, hvordan puljen kan understøtte udbredelsen af teknologierne til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ og samtidig bidrage med de aftalte reduktioner.

3. Klar hjemmel til CO₂-fangst på affaldsforbrændings- og biomasseanlæg

Størstedelen af affaldsforbrændingsanlæg og enkelte biomasseanlæg med potentiale for CO₂-fangst er kommunalt ejet. Med aftalen sikres det, at kommunale aktører får en klar hjemmel til at drive og etablere CO₂-fangst.

4. Seks nye klyngesamarbejder om CO₂-transport og infrastruktur

Der nedsættes klyngesamarbejder, i København, Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Fredericia, Odense, samt evt. andre større danske byer, som hver får til opgave at undersøge muligheder, behov og omkostninger for etableringen af en CO₂-infrastruktur.

5. Lokale værdikæder for CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring

Der afsættes 190 mio. kr. til udviklingen af lokale værdikæder for CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring fra Fonden for Retfærdig Omstilling, fx i Nordjylland, der af EU-Kommissionen er udpeget som en mulig støtteberettiget landsdel i Danmark.

6. Nyt interessentforum for CCUS

Der nedsættes et interessentforum for CCUS i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvor alle interesserede myndigheder, virksomheder, vidensinstitutioner, finansielle institutioner og interesseorganisationer mv. inviteres ind. Forummet skal bl.a. understøtte fastholdelse og udvikling af grønne danske jobs med et teknologineutralt og markedsbaseret fokus.

7. Markedsbaseret udrulning af fangst og lagring af CO₂

Aftalen indeholder et pejlemærke om en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Dette skal ses i sammenhæng med øgede privatøkonomiske incitamenter via bl.a. afgifter og kvoter.

8. Fremme af negative udledninger gennem negative afgifter eller tilskud

Aftalen indeholder en erklæring om, at negative udledninger kan fremmes gennem negative afgifter eller tilskud. Dette vil blive genbesøgt i forbindelse med drøftelser om en mere ensartet CO₂e-regulering på baggrund af anbefalinger fra ekspertgruppen for en grøn skattereform.

9. Indregning af negative udledninger i den danske klimainsats

Nødvendigheden af negative udledninger er påpeget af bl.a. FN's klimapanel (IPCC), og det forventes, at det på sigt vil blive muligt at medregne alle typer af negative udledninger. Der er derfor enighed om at medregne negative udledninger i den danske indsats uafhængigt af type og af hvor det lagres, jf. klimaloven og i tråd med Klimarådets anbefaling.

10. Fremme af CCS gennem EU-regulering

Der er enighed om at styrke CCS på internationalt plan og fremme negative udledninger via CCS gennem udvikling af et fælleseuropæisk certifikationssystem for CO₂-optag, der på sigt kan kobles med bedre incitamenter via EU's kvotehandelssystem.

11. Forskning

Der er enighed om at fortsætte investeringer i forskningen inden for fangst, lagring og anvendelse af CO₂. Der er i 2021 afsat 700 mio. kr. og i 2022 afsat 295 mio. kr. til fire grønne forskningsmissioner, herunder en på fangst og lagring eller anvendelse af CO₂. Pengene er afsat som led i de seneste to års aftaler om fordeling af forskningsreserven.

12. Udvikling af Danmark som europæisk hub for lagring af CO₂

Med aftalen er partierne enige om realisere Danmarks rolle som europæisk hub for lagring af CO₂, således at importen af CO₂ kan fremmes. En dansk styrkeposition inden for CO₂-lagring vil give mulighed for at bidrage til reduktioner uden for Danmarks grænser samt understøtte overgangen fra arbejdspladser i olie- og gasbranchen til nye grønne arbejdspladser på CCS-området.

13. Fremme af fangstteknologier inden for Direct Air Capture (DAC)

DAC kombineret med lagring af CO₂ kan bidrage med negative udledninger. Aftalepartierne noterer sig, at regeringen igangsætter et analysearbejde for at fremme og billiggøre DAC-teknologier. Den fangede CO₂ vil desuden kunne anvendes i kulstofholdige brændstoffer produceret via PtX.